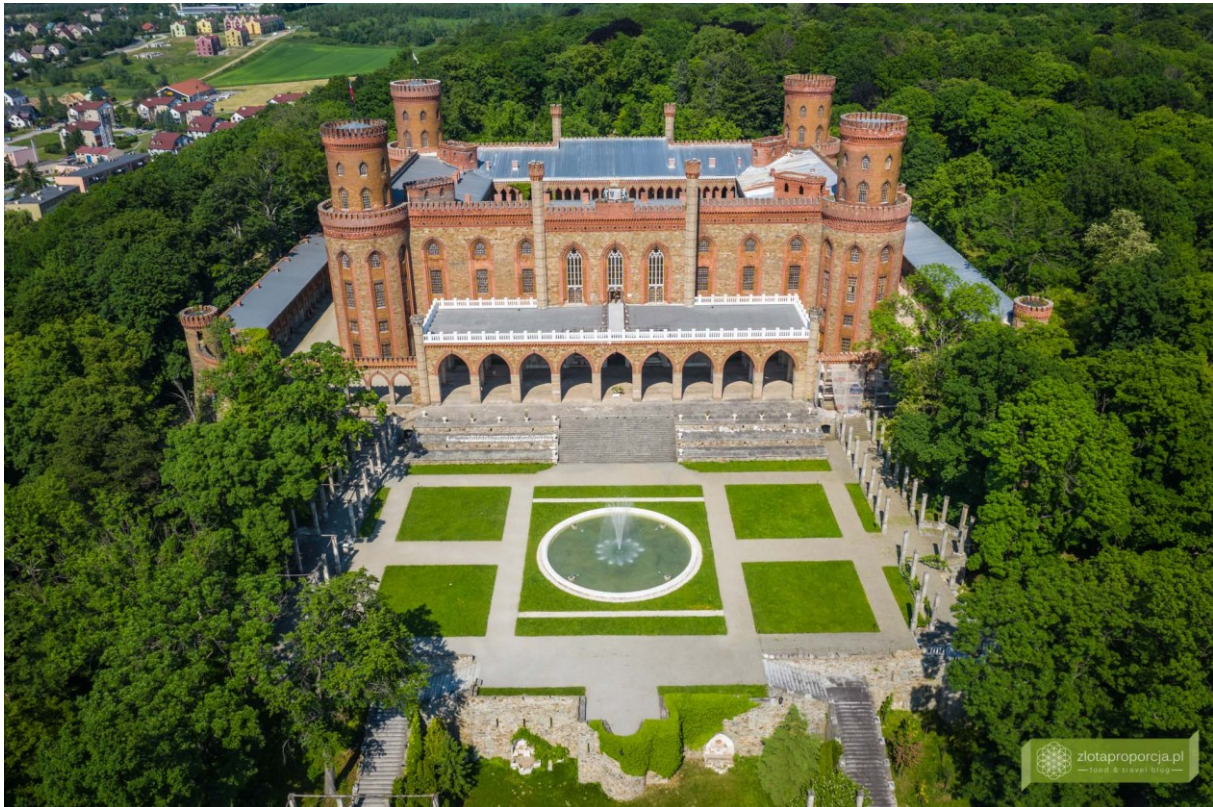

RAPORT Z KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Pałac Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim

Wykonawca analizy:

Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o.

Ul. Ostrowskiego 9,

53-238 Wrocław

lipiec 2025

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI.....	2
WPROWADZENIE.....	3
PRZEDMIOT KONSULTACJI.....	4
CEL KONSULTACJI	8
METODYKA PROWADZONYCH KONSULTACJI	9
KALENDARIUM KONSULTACJI	10
ZAKRES AKCJI INFORMUJĄCEJ O KONSULTACJACH.....	11
WARIANTY PODDANE KONSULTACJOM.....	16
WARIANTY WYBRANE DO DALESZYCH PRAC.....	17
UWAGI WNIESIONE PODCZAS KONSULTACJI	19
WNIOSKI Z BADAŃ ILOŚCIOWYCH.....	25
PROPONOWANE ZMIANY WYNIKAJĄCE Z PROCESU KONSULTACYJNEGO	28
PODSUMOWANIE	29
ZAŁĄCZNIKI.....	31

WPROWADZENIE

Niniejszy raport powstał jako rezultat przeprowadzonych konsultacji społecznych dotyczących projektu inwestycyjnego pn. **„Rewaloryzacja dla potrzeb kulturalno-edukacyjnych zdegradowanych i niedostępnych części pomnika historii Pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim”** w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, działanie FENX.07.01 Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej. Głównym celem konsultacji było zaangażowanie społeczności lokalnej, przedstawicieli organizacji pozarządowych, instytucji kultury oraz wszystkich zainteresowanych w proces współtworzenia założeń projektowych.

Inwestycja zakłada nie tylko modernizację i adaptację wybranych części zabytkowego obiektu do nowych funkcji kulturalnych i edukacyjnych, ale także poprawę dostępności przestrzeni dla osób z niepełnosprawnościami, z poszanowaniem unikalnych walorów historycznych pałacu. W związku z tym istotnym elementem procesu planowania była otwarta debata społeczna, umożliwiająca zebranie opinii, oczekiwań oraz uwag mieszkańców i użytkowników obiektu. Konsultacje społeczne zrealizowane zostały w następujących formach:

- otwartego spotkania z mieszkańcami,
- otwartego spotkania z mieszkańcami, w szczególności z osobami ze szczególnymi potrzebami, w tym z osobami niepełnosprawnościami, organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz tych osób,
- badania opinii i przyjmowania uwag mieszkańców z wykorzystaniem formularza ankietowego w wersji papierowej oraz elektronicznej.

Przeprowadzone konsultacje miały charakter informacyjno-partycypacyjny i stanowiły platformę dialogu pomiędzy inicjatorami projektu a społecznością. Zebrane głosy posłużyły do doprecyzowania zakresu planowanych działań i dostosowania projektu do rzeczywistych potrzeb jego przyszłych odbiorców.

W niniejszym raporcie zaprezentowano przebieg konsultacji, metody zastosowane w badaniu, charakterystykę uczestników, a także najważniejsze wnioski i rekomendacje wynikające z analizy zgłoszonych opinii. Dokument stanowi ważny element dokumentacyjny i dowód otwartości procesu przygotowywania projektu inwestycyjnego na głos społeczny, który traktowany jest jako istotna część odpowiedzialnego planowania i zarządzania dziedzictwem kulturowym.

Kwestie związane z dostępnością dla osób z niepełnosprawnościami przedłożono w osobnym dokumencie.

Przedmiotem konsultacji społecznych był projekt przebudowy i remontu pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim wraz z udostępnieniem obiektu dla osób niepełnosprawnych dla potrzeb kulturalno-edukacyjnych w ramach zadania pn.: **„Rewaloryzacja dla potrzeb kulturalno-edukacyjnych zdegradowanych i niedostępnych części pomnika historii pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim”** przygotowywany w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, Działanie FENX.07.01 Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej, Obszar 2: Ochrona i podniesienie atrakcyjności turystycznej obiektów dziedzictwa kulturowego.

1.1. Opis instytucji kultury – Pałac Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim

Pałac Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim to jedno z najcenniejszych założeń rezydencjonalnych Dolnego Śląska i zarazem pomnik historii o wyjątkowych walorach architektonicznych, historycznych i krajobrazowych. Obiekt ten, wybudowany w XIX wieku z inicjatywy Marianny Orańskiej według projektu wybitnego architekta Karla Friedricha Schinkla i jego ucznia Ferdinanda Martiusa, stanowi przykład neogotyckiej rezydencji o charakterze pałacowo-parkowym, malowniczo wkomponowanej w naturalny krajobraz Pogórza Sudeckiego.

Współcześnie pałac pełni funkcję instytucji kultury, będąc miejscem realizacji działań o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i turystycznym. Dzięki prowadzonym pracom rewitalizacyjnym oraz zaangażowaniu lokalnych władz i społeczności, obiekt zyskał nowe życie i podejmuje starania, by stać się jednym z kluczowych punktów na mapie turystycznej regionu.

Instytucja rozwija swoją ofertę w oparciu o dziedzictwo historyczne i kulturowe, organizując m.in. wystawy, koncerty, spotkania tematyczne oraz wydarzenia plenerowe. Duży nacisk kładziony jest na działalność edukacyjną skierowaną do dzieci i młodzieży, jak również na promowanie lokalnej tożsamości i historii.

Dzięki unikalnemu charakterowi przestrzeni, a także bogatej historii miejsca, Pałac Marianny Orańskiej stanowi nie tylko atrakcję turystyczną, ale może stanowić ważny ośrodek integracji społecznej i kulturalnej. Jego dalszy rozwój i otwarcie na nowe funkcje mają na celu wzmocnienie roli instytucji jako centrum życia kulturalnego regionu, przy jednoczesnym zachowaniu i pielęgnowaniu jego zabytkowego dziedzictwa¹.

¹ <https://zabytek.pl/pl/obiekty/kamieniec-zabkowicki-zespol-architektoniczno-krajobrazowy-> (dostęp 21.07.2025)

W ramach konsultacji poruszono następujące aspekty:

A) ZAKRES RZECZOWY INWESTYCJI (DZIAŁANIA INFRASTRUKTURALNE)

Przedmiotem opracowania jest remont konserwatorski i przebudowa budynku dawnego pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim na cele kulturalno-edukacyjne wraz z udostępnieniem obiektu dla osób z niepełnosprawnościami. Obecnie w obiekcie znajdują się sale wystawiennicze z zapleczeniami, pomieszczenia administracyjne oraz pomieszczenia sanitarne i pomocnicze.

Na zakres projektu, którym objęta jest część pałacu składają się:

- parter obiektu po przystosowaniu i udostępnieniu dla osób niepełnosprawnych zostanie przeznaczony na wystawy stałe i czasowe wraz z pomieszczeniami pomocniczymi,
- piętro pierwsze obiektu utrzyma swój dotychczasowy techniczny charakter,
- piętro drugie po przystosowaniu i udostępnieniu dla osób niepełnosprawnych zostanie przeznaczone na sale wystawiennicze oraz pomieszczenia administracji pałacu wraz z funkcjami uzupełniającymi w tym kawiarnią dla obsługi ruchu turystycznego,
- piętro trzecie zostanie udostępnione jedynie w zakresie korytarzy łączących klatki schodowe,
- na poddaszu obiektu zostaną wydzielone nowe pomieszczenia z wentylatorami,
- na dachu projektuje się wykonanie platformy widokowej dla zwiedzających, natomiast na nieudostępnionych połaciach dachu wykonane zostaną panele fotowoltaiczne.

Projektowane prace korzystnie wpłyną na funkcjonowanie obiektu, poprawią stan techniczny budynku, zabezpieczą go przed wdzieraniem się wody z opadów atmosferycznych, poprawią komfort jego użytkowania oraz przede wszystkim zabezpieczą zabytkową tkankę przed dalszą degradacją. W wyniku planowanych prac obiekt zostanie (tam, gdzie to możliwe i konieczne) przywrócony do pierwotnego wyglądu. Wszelkie ingerencje w oryginalną substancję zabytku zostaną ograniczone do niezbędnego minimum. Obiekt zachowa swoją historyczną formę oraz odzyska utraconą estetykę poprzez zaplanowane działania remontowe elewacji, rekonstrukcję sklepień oraz detali historycznych stolarek okiennych i drzwiowych.

Główne działania projektowe obejmują:

- udostępnienie i przystosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych poprzez montaż platform oraz windy,
- udostępnienie dawnych pomieszczeń pałacowych dla celów edukacyjno wystawienniczych,
- zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpożarowego obiektu, zapewnienie warunków do ewakuacji i prowadzenia działań ratowniczych,
- przystosowanie pomieszczeń dla obsługi ruchu turystycznego,
- montaż technologii wystawienniczej w tym wykonanie sal immersyjnych,

- wykonanie łazienek dla zwiedzających oraz pracowników i przystosowanie ich dla osób z niepełnosprawnościami,
- wykonanie pomieszczeń i zapleczy socjalnych dla pracowników pałacu,
- remont konserwatorski elewacji wewnętrznych pałacu,
- rekonstrukcja gzymsu wieńczącego elewację dziedzińca,
- zabezpieczenie konstrukcji obiektu przed jej dalszą degradacją,
- naprawa istniejącej, zdezintegrowanej konstrukcji,
- odtworzenie brakujących sklepień i stropów,
- przywrócenie schodów w wieżach,
- przemurowanie ścian zewnętrznych klatek schodowych ponad główną połacią dachu wraz z wykonaniem stropu i kłap oddymiających,
- remont i odbudowa czterech klatek schodowych, w tym trzech narożnych,
- wykonanie instalacji mechanicznej oddymiania ewakuacyjnych klatek schodowych,
- rekonstrukcja stolarek okiennych i drzwiowych w pomieszczeniach udostępnianych oraz z wieżach ponad główną połacią dachu,
- rekonstrukcja podłóg i posadzek w pomieszczeniach udostępnianych,
- wykonanie nowych wypraw tynkarskich ścian i sklepień wraz z konserwacją i zabezpieczeniem istniejących tynków zdobionych polichromiami,
- rekonstrukcja oświetlenia historycznego i wykonanie nowego oświetlenia wystawienniczego,
- wykonanie instalacji elektrycznych, teletechnicznych, ogrzewania posadzkowego, kanalizacji sanitarnej, wody oraz wentylacji mechanicznej i grawitacyjnej,
- wykonanie instalacji fotowoltaicznej na trzech połaciach dachu,
- wykonanie kotłowni gazowej w pomieszczeniu piętra oficyny.

B) NOWA OFERTA KULTURALNA

- Targi lokalnych produktów i rękodzieła oraz towarzyszące im wydarzenia kulturalne, m.in. tj.: warsztaty rzemieślnicze i artystyczne, degustacje kuchni regionalnej czy animacje tematyczne dla dzieci
- Organizacja tematycznych weekendów z udziałem lokalnych przewodników i rękodzielników
- Pałacowe wieczory kulturalne z udziałem lokalnych artystów
- Zajęcia z przewodnikiem po pałacu
- Spacerory edukacyjne po okolicy
- Zajęcia o dolnośląskich zwyczajach, obrzędach i tradycjach
- Praktyczne warsztaty prowadzone przez lokalnych rzemieślników

- Cykl kameralnych spotkań/ prelekcji z lokalnymi historykami, pasjonatami, artystami, seniorami
- Tematyczne wydarzenia dotyczące ginących zawodów
- Zajęcia dla dzieci i młodzieży: nauka manier, tańców klasycznych i etykiety
- Letni cykl wydarzeń plenerowych (koncerty, przedstawienia teatralne, wystawy malarstwa i fotografii na terenie pałacowych ogrodów)
- Wystawy i spotkania autorskie z malarzami, rzeźbiarzami, fotografami, pisarzami
- Spektakle oparte na historiach z życia Marianny lub legendach dolnośląskich – w formie teatru cieni, kukiełek lub marionetek dla dzieci i dorosłych
- Twórcze zajęcia dla dzieci i młodzieży – rysunek, fotografia, malowanie na szkle, tworzenie komiksów o historii pałacu
- Cykl koncertów muzyki klasycznej i filmowej
- Spektakle plenerowe i w przestrzeniach pałacowych
- Wystawy czasowe - prezentacja sztuki współczesnej, fotografii, historii regionu lub tematyki pałacowej
- Zwiedzanie pałacu online (wirtualny spacer 3D).

CEL KONSULTACJI

Przeprowadzone konsultacje społeczne miały na celu zebranie opinii społeczności lokalnej, organizacji pozarządowych i innych interesariuszy dotyczących planowanej inwestycji, a kolejno włączenie sugestii rozmówców w ostateczny kształt projektu.

Spotkanie z mieszkańcami przyjęło formę ustrukturyzowanego, zogniskowanego wywiadu grupowego, podczas, którego uczestnicy poproszeni zostali o wyrażenie swoich odczuć, opinii i spostrzeżeń nt. projektowanych działań. Ponadto, oprócz aspektów infrastrukturalnych, pogłębionej dyskusji poddano także nową ofertę kulturalną oraz zdefiniowano najważniejsze obszary wymagające poprawy, a także zidentyfikowano możliwe kierunki rozwoju. Dyskusja pod kierunkiem moderatora przeprowadzona została zgodnie z wcześniej przygotowanym scenariuszem wywiadu.

Należy nadmienić, że konsultacje społeczne miały przyczynić się do pozyskania opinii społeczności lokalnej nt. słuszności i adekwatności planowanej inwestycji oraz nowej oferty kulturalnej. Podjęta dyskusja była istotnym elementem w procesie identyfikacji potrzeb i oczekiwań różnych grup odbiorców, aby w możliwie jak najszerszy sposób zrealizować cele i zadania instytucji kultury na rzecz społeczności.

Organizacja konsultacji umożliwiła lokalnej społeczności aktywne uczestnictwo w procesie decyzyjnym, a także pozwoliła na uwzględnienie różnych punktów widzenia i potrzeb odbiorców oferty kulturalno-edukacyjnej oraz turystycznej Pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim. Należy zauważyć, że zaangażowanie różnorodnych środowisk pozwoliło na zdefiniowanie bardziej zrównoważonych i przemyślanych rozwiązań, które szczegółowo zostaną omówione w kolejnych częściach niniejszego opracowania. Warto nadmienić, że otwartość, uczciwość i uwzględnianie opinii społeczności w długofalowy sposób może przyczyniać się do budowania wzajemnych, pozytywnych relacji.

METODYKA PROWADZONYCH KONSULTACJI

W celu osiągnięcia lepszego zrozumienia potrzeb społeczności lokalnej i odwiedzających instytucję w zakresie planowanej przebudowy i remontu obiektu, a także pod kątem wprowadzenia nowych wydarzeń do oferty kulturalnej zdecydowano się na zastosowanie kilku form zbierania uwag i opinii mieszkańców.

Z jednej strony mieli oni możliwość zgłaszania swoich uwag za pośrednictwem udostępnionej ankiety (papierowej oraz w wersji elektronicznej). Kwestionariusz ankiety składał się z 6 pytań zamkniętych, 2 pytań otwartych oraz metryczki. W ramach pytań zamkniętych respondentów poproszono o udzielenie informacji dotyczących m.in. częstotliwości korzystania z oferty kulturalnej, wybieranych instytucji/obiektów kulturalnych oraz o ocenę atrakcyjności wydarzeń organizowanych przez Pałac Marianny Orańskiej, a także o ocenę prawdopodobieństwa skorzystania z nowych propozycji uwzględnionych w ofercie instytucji. Uczestników badania poproszono również o wskazanie własnych propozycji zmian oraz wydarzeń kulturalnych, które chcieliby wprowadzić. Papierową wersję ankiety wypełniło 36 osób, zaś jej wersję elektroniczną 14 osób. A zatem, łącznie ankietę wypełniło 50 osób.

Ważną formą konsultacji społecznych były również spotkania z mieszkańcami. Przyjęły one formę wywiadów grupowych, które polegały na bezpośredniej rozmowie moderatora z grupą respondentów, którzy odpowiadali na wcześniej przygotowane pytania. Wśród uczestników pierwszego spotkania znaleźli się mieszkańcy Kamieńca Ząbkowickiego oraz okolicznych miejscowości, przedstawiciele organizacji społecznych, sympatycy instytucji oraz pracownicy Pałacu. Wywiad składał się z kilku kluczowych części, tj. wprowadzenia, prezentacji planów dot. planowanej inwestycji oraz nowej oferty kulturalnej, dyskusji i podsumowania spotkania.

KALENDARIUM KONSULTACJI

15 lipca o godz. 15:00 oraz 16:30 przeprowadzono stacjonarne spotkania z mieszkańcami, które odbyły się w kościele poewangelickim, przy ul. Zamkowej nr 6 w Kamieńcu Ząbkowickim. Konsultacje adresowane były do różnych środowisk. Wśród uczestników pierwszego spotkania znaleźli się:

- mieszkańcy;
- sympatycy Pałacu Marianny Orańskiej;
- przedstawiciele organizacji społecznych;
- przedstawiciele pomocy społecznej;
- odbiorcy oferty kulturalno-edukacyjnej;
- przedstawiciele koła gospodyń wiejskich;
- pracownicy instytucji.

W ramach konsultacji społecznych mieszkańcy mieli także możliwość wyrażenia swojej opinii za pośrednictwem dostępnej ankiety (w wersji papierowej oraz online). Wypełnienie ankiety możliwe było od 11 do 21 lipca.

ZAKRES AKCJI INFORMUJĄCEJ O KONSULTACJACH

W celu zapewnienia możliwości udziału w konsultacjach osobom niemającym na co dzień bezpośredniego kontaktu z instytucją, w tym w szczególności społeczności lokalnych związanych z miejscem lokalizacji projektu, zadbano o jawność i odpowiednie rozpowszechnienie informacji o terminie i zakresie konsultacji społecznych. W tym celu Gmina Kamieniec Ząbkowicki oraz Pałac Marianny Orańskiej możliwie szeroko upowszechniło komunikat o konsultacjach.

Komunikat dotyczący spotkań z mieszkańcami został umieszczony na ok. 7 dni przed planowanym terminem na oficjalnej stronie www.gminy oraz instytucji objętej inwestycją. W komunikacie zamieszczono również informację o dostępnej dla mieszkańców ankiecie w wersji papierowej oraz elektronicznej, która była dostępna od 11 do 21 lipca.

Poza internetową akcją promującą spotkanie, na tablicy ogłoszeń w siedzibie gminy, jak i w różnych punktach informacyjnych w przestrzeni miasta, w tym także na terenie Pałacu Marianny Orańskiej, umieszczono plakaty informujące o organizowanych konsultacjach społecznych, które zachęcały lokalnych interesariuszy do udziału w spotkaniu.

Najważniejszym elementem rekrutacji na konsultacje były oficjalne zaproszenia kierowane do przedstawicieli instytucji i organizacji, które do tej pory współpracowały już z gminą oraz Pałacem Marianny Orańskiej, jak i tych które wcześniej wyrażały chęć współpracy.

Wykorzystanie różnych źródeł i form komunikacji umożliwiło dotarcie do adresatów konsultacji społecznych - skupiających się na problematyce nowej inwestycji i wynikających z niej planów na wprowadzenie nowej oferty kulturalnej.

Rysunek 1. Ogłoszenie na stronie www Gminy Kamieniec Ząbkowicki

The image shows the official website of Gmina Kamieniec Ząbkowicki. At the top, there is a navigation bar with links: GMINA, MIESZKAŃCY, TURYSŤI, INWESTORZY, POMAGAMY, POMOC DLA FIRM, BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNYCH, TARGOWISKO, BIULETYN INFORMACJI, and OSTRZEŻENIA I ALERTY. The main banner features a large green tree and the text "ZAPRASZAMY NA KONSULTACJE SPOŁECZNE". Below the banner, there is a central announcement box titled "KONSULTACJE SPOŁECZNE" with detailed text about the consultation process, including the date and time (15.07.2025, 15:00-16:30) and the location (Church of the Holy Trinity in Ząbkowice). To the right of the announcement box, there is a sidebar with the "BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNYCH" logo and a list of popular news items, including "ROZKŁAD JAZDY 2025 - KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA KAMIEŃC ZĄBKOWICKI" and "Mauzoleum w Kamieńcu Ząbkowickim - odnowione i dostępne".

Źródło: <https://kamienieczabkowicki.eu/2025/07/zapraszamy-na-konsultacje-spoleczne/> (dostęp online: 21.07.2025)

Rysunek 2. Ogłoszenie na stronie www Pałacu Marianny Orańskiej

Zapraszamy do udziału w konsultacjach społecznych dotyczących przebudowy Pałacu Marianny Orańskiej oraz udostępnienia go dla osób niepełnosprawnych.

- ✦ Weź udział w konsultacjach społecznych 15 lipca 2025, o 15.00 lub 16.30, w Czerwonym Kościółku.
- ✦ Wypełnij papierową ankietę w Urzędzie Miejskim w Kamieńcu Ząbkowickim lub w Czerwonym Kościółku do 21 lipca 2025.
- ✦ Wypełnij ankietę elektroniczną pod linkiem: <https://www.badania-ipc.pl/poll/index.php/246369/lang-pl>

Kamieniec Ząbkowicki

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko

PAŁAC MARIANNY ORAŃSKIEJ

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Gmina Kamieniec Ząbkowicki przygotowuje się do złożenia aplikacji o dofinansowanie w ramach Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, działanie FENX.07.01 Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej.

W związku z tym zaplanowano **konsultacje społeczne** w formie otwartego spotkania z mieszkańcami, w tym z osobami ze szczególnymi potrzebami i organizacjami społecznymi, podczas których chcielibyśmy przedstawić Państwu projekt przebudowy i remontu Pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim wraz z udostępnieniem obiektu dla osób niepełnosprawnych dla potrzeb kulturalno-edukacyjnych w ramach zadania pn.: „**Rewaloryzacja dla potrzeb kulturalno-edukacyjnych zdegradowanych i niedostępnych części pomnika historii Pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim**”.

Zapraszamy na otwarte spotkanie z mieszkańcami, które odbędzie się 15 lipca (wtorek) o godzinie 15:00 oraz o godzinie 16:30 (spotkanie dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami) w kościele poewangelickim przy ul. Zamkowej 6 w Kamieńcu Ząbkowickim.

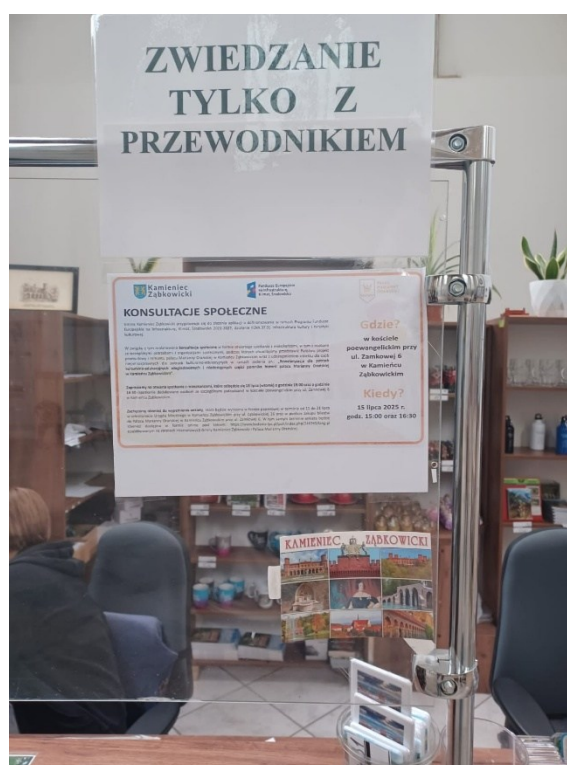
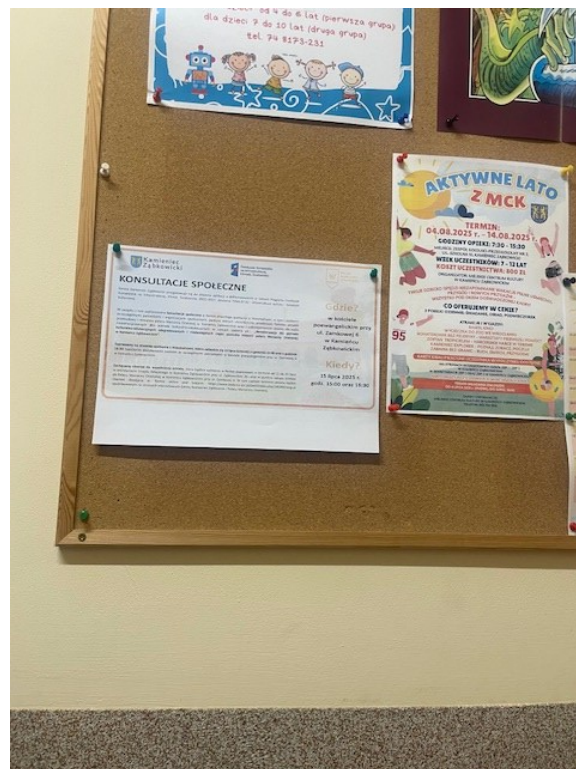
Zachęcamy również do wypełnienia ankiety, która będzie wyłożona w formie papierowej w terminie od 11 do 21 lipca w sekretariacie Urzędu Miejskiego w Kamieńcu Ząbkowickim przy ul. Ząbkowickiej 26 oraz w punkcie zakupu biletów do Pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim przy ul. Zamkowej 6. W tym samym terminie ankieta będzie również dostępna w formie online pod linkiem: <https://www.badania-ipc.pl/poll/index.php/246369/lang-pl> opublikowanym na stronach internetowych Gminy Kamieniec Ząbkowicki i Pałacu Marianny Orańskiej.

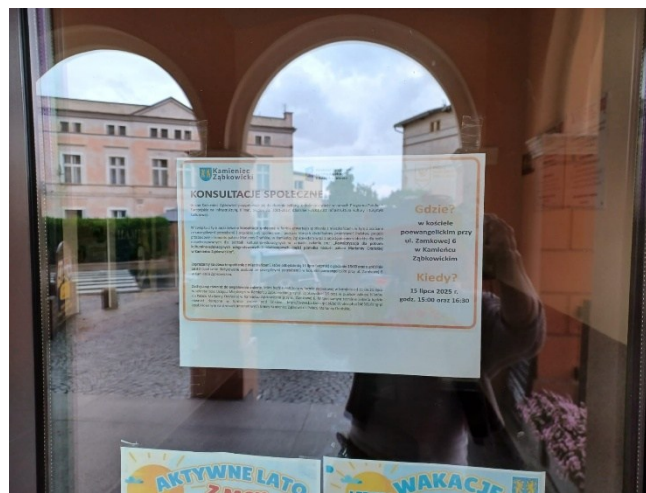
Gdzie?
w kościele
poewangelickim przy
ul. Zamkowej 6
w Kamieńcu
Ząbkowickim

Kiedy?
15 lipca 2025 r.
godz. 15:00 oraz 16:30

Źródło: <https://palacmarianny.com.pl/2025/07/14/wspolnie-zdecydujemy-o-przebudowie-palacu/> (dostęp: 21.07.2025 r.)

Rysunek 3. Ogłoszenia dot. konsultacji społecznych w przestrzeni miasta

WARIANTY PODDANE KONSULTACJOM

Podczas wywiadu skupiono się na poznaniu opinii, pomysłów i rekomendacji uczestników badania w następujących obszarach:

- zakres infrastrukturalny planowanej inwestycji – przebudowy i remontu pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim wraz z udostępnieniem obiektu dla osób niepełnosprawnych dla potrzeb kulturalno-edukacyjnych;
- zwiększenie dostępności instytucji oraz rozszerzenie oferty turystycznej, kulturalnej oraz edukacyjnej dla różnych grup odbiorców.

WARIANTY WYBRANE DO DALSZYCH PRAC

W trakcie przeprowadzonych konsultacji społecznych uczestnicy wyrazili przekonanie o konieczności systematycznego rozwoju oraz aktualizacji oferty kulturalnej instytucji. Podnoszono również istotną potrzebę przeprowadzenia remontu budynku Pałacu Marianny Orańskiej, a także jego adaptacji do współczesnych standardów technicznych, funkcjonalnych i estetycznych. Zgłaszane postulaty jednoznacznie wskazują na silne społeczne oczekiwanie kontynuowania zapoczątkowanych kilka lat temu prac związanych z przywróceniem obiektu do odpowiedniego stanu użytkowego, odpowiadającego zarówno wymogom bezpieczeństwa, jak i współczesnym potrzebom odbiorców.

Przedstawiony w toku konsultacji zakres planowanych prac został oceniony przez uczestników jako zasadny, potrzebny i atrakcyjny. Zdaniem badanych, realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności instytucji oraz umożliwi wdrożenie nowych inicjatyw o charakterze kulturalno-edukacyjnym. Szczególnie podkreślano znaczenie remontu i adaptacji pomieszczeń, które w nowej odsłonie będą mogły pełnić różnorodne funkcje, stając się przestrzenią bardziej przyjazną zarówno dla publiczności, turystów, jak i personelu instytucji oraz zapraszanych gości.

Prace modernizacyjne i remontowe zostały jednoznacznie uznane za niezbędne z punktu widzenia poprawy funkcjonalności oraz ogólnej atrakcyjności obiektu. Mieszkańcy wyrazili szerokie poparcie dla planowanej rozbudowanej oferty kulturalnej pałacu, zwracając uwagę na jej różnorodność tematyczną, elastyczność programową oraz zwiększoną dostępność dla zróżnicowanych grup społecznych. W opinii uczestników, realizacja inwestycji nie tylko przyczyni się do rewitalizacji obiektu, ale również umożliwi szersze spektrum działań w zakresie upowszechniania kultury, edukacji, integracji społecznej oraz aktywności rekreacyjnej.

Warto zaznaczyć, że respondenci za szczególnie istotne uznali zarówno działania infrastrukturalne (tzw. działania twarde), realizowane w ramach przedsięwzięcia inwestycyjnego, jak i działania programowe (tzw. działania miękkie), które będą możliwe dzięki przeprowadzeniu prac remontowych. Jednocześnie zauważono, że z uwagi na szeroki zakres planowanych inicjatyw, konieczne jest etapowe wdrażanie nowej oferty kulturalno-edukacyjnej. W związku z tym rekomenduje się opracowanie szczegółowego harmonogramu implementacji poszczególnych elementów programu, uwzględniającego stopniowe rozszerzanie działalności instytucji.

Obszary wybrane do dalszych prac:

- działania twarde – przebudowa i remont obiektu;
- działania miękkie - rozszerzenie oferty kulturalno-edukacyjnej.

W ramach tych obszarów wyszczególniono:

1. Obszary prac wybrane przez badanych w zakresie infrastruktury:
 - Prace remontowo-budowlane w całym obiekcie.
2. Obszary wybrane przez badanych w zakresie oferty kulturalnej:
 - Targi lokalnych produktów i rękodzieła oraz towarzyszące im wydarzenia kulturalne, m.in. tj.: warsztaty rzemieślnicze i artystyczne, degustacje kuchni regionalnej czy animacje tematyczne dla dzieci
 - Organizacja tematycznych weekendów z udziałem lokalnych przewodników i rękodzielników
 - Pałacowe wieczory kulturalne z udziałem lokalnych artystów
 - Zajęcia z przewodnikiem po pałacu
 - Spacer edukacyjny po okolicy
 - Zajęcia o dolnośląskich zwyczajach, obrzędach i tradycjach
 - Praktyczne warsztaty prowadzone przez lokalnych rzemieślników
 - Cykl kameralnych spotkań/ prelekcji z lokalnymi historykami, pasjonatami, artystami, seniorami
 - Tematyczne wydarzenia dotyczące ginących zawodów
 - Zajęcia dla dzieci i młodzieży: nauka manier, tańców klasycznych i etykiety
 - Letni cykl wydarzeń plenerowych (koncerty, przedstawienia teatralne, wystawy malarstwa i fotografii na terenie pałacowych ogrodów)
 - Wystawy i spotkania autorskie z malarzami, rzeźbiarzami, fotografami, pisarzami
 - Spektakle oparte na historiach z życia Marianny lub legendach dolnośląskich – w formie teatru cieni, kukiełek lub marionetek dla dzieci i dorosłych
 - Twórcze zajęcia dla dzieci i młodzieży – rysunek, fotografia, malowanie na szkle, tworzenie komiksów o historii pałacu
 - Cykl koncertów muzyki klasycznej i filmowej
 - Spektakle plenerowe i w przestrzeniach pałacowych
 - Wystawy czasowe - prezentacja sztuki współczesnej, fotografii, historii regionu lub tematyki pałacowej
 - Zwiedzanie pałacu online (wirtualny spacer 3D).

UWAGI WNIESIONE PODCZAS KONSULTACJI

Analiza zgromadzonego materiału empirycznego pozyskanego w toku realizacji konsultacji społecznych uwidoczniła kwestie, które jawiły się jako istotne z perspektywy ich uczestników. Tok spotkania z mieszkańcami podlegał czterem następującym obszarom związanym z projektem poprawy warunków do prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej poprzez przebudowę i remont obiektu: działania inwestycyjne, współpraca z otoczeniem zewnętrznym, nowa oferta kulturalna i edukacyjna. W związku z tym niniejsza część raportu została podzielona według wskazanych obszarów dla zachowania przejrzystości zakresu uwag, które zostały podniesione podczas rozmów.

ZAKRES PRAC INFRASTRUKTURALNYCH

Należy podkreślić, że rozmówcy z entuzjazmem przyjęli założenia planowanej inwestycji, a zatem plan przebudowy i remontu pomnika historii w Kamieńcu Żąbkowickim, w tym adaptacji przestrzeni do nowych funkcji kulturalnych uznano za kluczowy czynnik rozwoju instytucji. Według uczestników spotkania obecnie budynek nie jest w pełni funkcjonalny, również w kwestii udogodnień i dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a jego potencjał nie jest w pełni wykorzystany. Rozmówcy podkreślali, że pałac jako obiekt wymaga nakładów inwestycyjnych. Mimo częściowej rewitalizacji, wciąż posiada zdegradowane i niedostępne dla odwiedzających przestrzenie, wymagające pilnych prac remontowych i konserwatorskich. Inwestycja jest konieczna, aby zabezpieczyć obiekt przed dalszą degradacją, zachować jego unikalną substancję zabytkową oraz umożliwić pełne wykorzystanie potencjału historyczno-architektonicznego.

Potrzeby pałacu są ogromne. Natomiast realizacja tych działań przybliży pałac rzeczywiście na taki wyższy poziom.²

Obiekt jako XIX-wieczna budowla, nie spełnia współczesnych wymogów w zakresie dostępności, bezpieczeństwa czy efektywności energetycznej. Konieczne jest dostosowanie pałacu do aktualnych norm, m.in. poprzez instalację windy, odpowiednich podjazdów, systemów bezpieczeństwa oraz usprawnienie infrastruktury sanitarnej i technicznej.

Ważnym aspektem w kontekście dalszego rozwoju obiektu jest zdaniem badanych – istnienie strefy gastronomicznej/restauracyjnej na terenie pałacu. Podkreślano, że turyści/odwiedzający często szukają miejsca, gdzie mogliby odpocząć i zjeść posiłek. Strefa gastronomiczna mogłaby także uatrakcyjnić organizację wydarzeń kulturalnych i biznesowych, takich jak tematyczne festiwale czy konferencje. Ponadto, takie miejsce mogłoby oferować lokalne specjały czy dania w stylu

² Wywiad z mieszkańcami, IB IPC 2025

historycznym, co przyciągnęłoby nie tylko osoby, które chcą zwiedzać, ale także skosztować regionalnej kuchni. Dodatkowo, istnienie takiego miejsca mogłoby stanowić impuls do rozwoju współpracy z lokalnymi dostawcami produktów. Dzięki temu pałac mógłby stać się nie tylko miejscem historycznym, ale również centrum kultury, rozrywki i spotkań, co wzmocniłoby jego pozycję na turystycznej i kulturalnej mapie regionu.

Na pewno jednym z kluczowych potrzeb turysty, który przyjeżdża i odwiedza Kamieniec Ząbkowicki, to jest też miejsce gastronomiczne. Tutaj ściągnęłoby do nas dużo większe grono turystów, ale nie tylko turystów, którzy mają przyjemność być i odwiedzić Kamień Ząbkowicki, tylko na co dzień albo cyklicznie odwiedzać pałac i w tym pałacu w tej atmosferze właśnie zjeść obiad. Po prostu, że można tutaj przyjechać na niedzielny obiad i z tego korzystaliby nie tylko przyjezdni, ale i mieszkańcy. To jest chyba teraz jeden z głównych powodów odwiedzin turysty w naszych okolicach, na przykład w Polanicy.³

Co warte nadmienienia, uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na konieczność dalszego nawiązania/podtrzymania współpracy z otoczeniem zewnętrznym. Bowiem szeroka współpraca Pałacu z otoczeniem kulturalnym, fundacjami i stowarzyszeniami może pozytywnie wpłynąć na dalsze kształtowanie się ciekawej i unikalnej oferty turystycznej i kulturalno-edukacyjnej obiektu. Rozmówcy wskazywali także na konieczność większej aktywizacji społeczności lokalnej, pozyskania wolontariuszy do przygotowywania i organizacji różnorodnych wydarzeń kulturalnych, turystycznych, edukacyjnych. Obecnie współpraca Pałacu ogranicza się do organizacji warsztatów malarskich z wrocławskim stowarzyszeniem działającym na rzecz dzieci i młodzieży. Realizowano również projekty partnerskie z Republiką Czeską w ramach Programu Interreg Europa 2021-2027. Planowane jest rozszerzenie współpracy i lepsze informowanie szkół o wydarzeniach i zajęciach w pałacu.

Z dużym zainteresowaniem uczestników spotkań się pomysł stworzenia sal immersyjnych wykorzystujących nowoczesne technologie, by stworzyć wrażenie całkowitego „zanurzenia” w wirtualnym lub artystycznym środowisku. Według rozmówców będzie to zupełna nowość, która zdecydowanie przyciągnie różne grupy odbiorców. Takie miejsce oraz proponowana oferta powinna służyć różnym grupom uwzględniając ich oczekiwania i potrzeby, a zatem rekomendowano potrzebę stworzenia zarówno oferty edukacyjnej, jak również zajęć służącym relaksacji i redukcji stresu czy zajęć kreatywnych.

Kolejno, podkreślono, że inwestycja stanowi ważny krok w kierunku samowystarczalności energetycznej w związku z zastosowaniem OZE. Obecnie pałac wykorzystuje nieefektywne źródła energii, które generują bardzo wysokie koszty i nie pokrywają w pełni zapotrzebowania na energię.

³ Wywiad z mieszkańcami, IB IPC 2025

(...) Pałac jakby nie było, ma pobory energii bardzo ogromne i to generuje ogromne koszty. Ale też trzeba zwrócić na to uwagę, że dystrybucja tej energii, która jest teraz przez firmy, które mamy z innej umowy podpisane, nie dostarczają takiej dużej mocy, którą potrzebujemy w 100% do wykorzystania tej energii na pałacu. Także tutaj samowystarczalność, czyli naprawdę fotowoltaika w własnym zakresie, to jest ogromne wsparcie dla pałacu.⁴

Spotkanie ujawniło także wyzwanie związane z dostępnością miejsca. Montaż windy i platform stanowi – według mieszkańców – kluczowy krok w kierunku zapewnienia dostępności miejsca. Konieczne jest również znalezienie rozwiązań ułatwiających transport i poruszanie się po terenie pałacu, zwłaszcza na zewnątrz. Uczestnicy konsultacji rozważali rozwiązania organizacyjne, takie jak dowóz osób niepełnosprawnych specjalnym transportem do pałacu.

OFERTA KULTURALNO-EDUKACYJNA

Według rozmówców Pałac Marianny Orańskiej jest ważną instytucją promującą lokalne dziedzictwo (tożsamość), bowiem realizuje różnorodne wydarzenia nawiązujące do lokalnej tradycji, dbając o podniesienie atrakcyjności turystycznej regionu. W ich opinii instytucja odrywa kluczową rolę w pielęgnowaniu tożsamości mieszkańców, łącząc historię, tradycję i nowoczesne formy przekazu. Instytucja organizuje cykliczne imprezy kulturalne, tj. festiwale, koncerty czy jarmarki, które nawiązują do lokalnej tradycji i historii. Mimo, to, mieszkańcy dostrzegają potrzebę rozszerzenia dotychczasowych działań, bowiem frekwencja mogłaby być – zdaniem uczestników – zdecydowanie większa. Argumentują, że Pałac ma znaczny, wciąż niewykorzystany potencjał jako wielofunkcyjna przestrzeń kultury, edukacji i integracji społecznej, lecz by w pełni wykorzystać jego potencjał potrzebne są nakłady inwestycyjne, które pozwolą na modernizację infrastruktury, rozwój oferty oraz dostosowanie obiektu do potrzeb współczesnych odbiorców. Tylko dzięki takim działaniom Pałac będzie mógł konkurować z innymi instytucjami i przyciągać zróżnicowane grupy odwiedzających.

Podkreślono, że Pałac planuje realizację szerokiego i zróżnicowanego programu wydarzeń, skierowanego do lokalnej społeczności, turystów oraz odwiedzających w różnym wieku i o różnych zainteresowaniach. Zdaniem uczestników oferta została opracowana w sposób kompleksowy, łącząc aspekty edukacyjne, kulturowe i rekreacyjne, z poszanowaniem dziedzictwa historycznego i regionalnych tradycji Dolnego Śląska. Podczas konsultacji dużym uznaniem cieszyły się planowane do wprowadzenia do oferty targi lokalnych produktów i rękodzieła oraz towarzyszące im wydarzenia kulturalne, m.in. warsztaty rzemieślnicze i artystyczne, degustacje kuchni regionalnej czy animacje tematyczne dla dzieci. Podkreślono, że na terenie gminy dostępne są lokalne produkty, m.in. takie jak: miód, rękodzieło, świece i mydélka inspirowane pałacowym sadem. Zainteresowanie wzbudzały

⁴ Wywiad z mieszkańcami, IB IPC 2025

również wydarzenia plenerowe (koncerty, spektakle, wystawy) z uwagi na potencjał parku otaczającego pałac.

Ciekawym pomysłem uczestników było wprowadzenie (na wzór wrocławskich krasnoludków) lokalnych marianek nawiązując do Marianny Orańskiej.

Marianki w różnych odsłonach i poszukiwanie tych marianek — figurek malutkich Marianek. Na przykład to, że jest taka gra dla dzieci, w której poszukują figur Marianny. Albo ile turysta jest w stanie znaleźć.⁵

Co ważne, z perspektywy rozmówców projekt przewiduje wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań multimedialnych i edukacyjnych, które - ich zdaniem – może uatrakcyjnić zwiedzanie pałacu. Zaplanowano stworzenie sal z projekcjami multimedialnymi, pokazami świetlnymi i laserowymi, a także interaktywnymi stołami dotykowymi, które będą służyć uzupełnieniu wiedzy i rozrywce zwiedzających, w tym dzieci. Planowane są zajęcia manualne i warsztaty dla dzieci, w tym dla dzieci z niepełnosprawnościami, co ma sprzyjać integracji i edukacji w atrakcyjnej formie. Ponadto, podkreślono rolę wprowadzenia możliwości zwiedzania pałacu w czasie rzeczywistym przez Internet, co umożliwi dostęp do obiektu osobom, które nie mogą odwiedzić go osobiście, w tym np. seniorom.

W aspekcie promocji i rozwoju Pałacu zwrócono uwagę na potrzebę stworzenia cyklicznych, reprezentatywnych imprez o wysokim poziomie artystycznym, które mogłyby stać się wizytówką Pałacu i regionu.

Należałoby pomyśleć nad właśnie taką cykliczną, jedną, ale poważną i potężną imprezą, która promowałaby Pałac i ściągała mieszkańców oraz turystów.⁶

PROMOCJA I KOMUNIKACJA Z ODBIORCAMI

Jednym z istotnych tematów była promocja Pałacu i efektywne dotarcie z informacją do różnych grup odbiorców. Wskazywano na wykorzystywanie różnorodnych źródeł komunikacji, zarówno tych tradycyjnych, jak i skupionych w sieci. Obecnie informacje o wydarzeniach są głównie publikowane na Facebooku, co nie dociera do wszystkich mieszkańców, zwłaszcza starszych, którzy nie korzystają z mediów społecznościowych. Postulowano wprowadzenie zamkniętych gablot informacyjnych w strategicznych miejscach, takich jak centrum Kamieńca Żąbkowickiego, Kościół czy przy Pałacu, a także rozwieszanie plakatów w sołectwach i miejscach publicznych. Zaproponowano również stworzenie bazy adresowej do wysyłania regularnych informacji o wydarzeniach do szkół, organizacji i mieszkańców. Ponadto, co istotne rekomendowano wykorzystanie radia i innych mediów lokalnych, aby dotrzeć do szerszej grupy odbiorców, zwłaszcza turystów. Zauważono, że potrzebne jest

⁵ Ibidem

⁶ Ibidem

lepsze zorganizowanie przepływu informacji, w tym m.in. stworzenie kalendarza wydarzeń dostępnego dla wszystkich mieszkańców i turystów. Ponadto, zwrócono uwagę, że promocja i marketing wydarzeń organizowanych przez pałac powinny być ukierunkowane na konkretne grupy odbiorców.

Uważam, że powinniśmy się skupić na takim wachlarzu działań, które będą na pałacu, które będą po prostu docierały do poszczególnych grup.⁷

Należałoby zatem przeprowadzić segmentację grup odbiorców, tj., zidentyfikować do kogo kierowane są wydarzenia, określić kanały komunikacji dla każdej z wyodrębnionych grup, dostosować treści i język komunikacji. Każde wydarzenie – zdaniem rozmówców – powinno mieć dedykowaną strategię promocji. I tak, promocję wydarzeń kierowanych do rodzin z dziećmi proponowano prowadzić za pośrednictwem Facebooka, grup lokalnych, plakatów w szkołach i przedszkolach. Kolejno, dla młodzieży przewidziano promocję za pośrednictwem Instagrama, TikToka. Dalej, promocję wydarzeń dla seniorów rekomendowano prowadzić w lokalnej prasie, radiu, za pośrednictwem plakatów w przychodniach, poprzez kontakt przez rady osiedli. Następnie, w kontekście dotarcia do turystów wspomniano o promocji na portalach turystycznych, współpracy z hotelami czy punktami informacji.

Poniżej zaprezentowano najważniejsze formy komunikacji akcentowane przez uczestników spotkania:

- Facebook;
- Instagram;
- Tik Tok;
- Osobiste zaproszenia;
- Oficjalna strona www Pałacu Marianny Orańskiej;
- Plakaty, ogłoszenia w tablicach informacyjnych, ulotki;
- Stworzenie dedykowanej tablicy ogłoszeń (np. multimedialnej) dla wydarzeń organizowanych przez instytucję;
- Mailing/ newsletter;
- Radio;
- Stworzenie kalendarza imprez na dany miesiąc, który dostępny będzie zarówno na stronie internetowej, jak i w przestrzeni miasta (jako plakat).

Rozmówcy argumentowali, że treści promocyjne powinny nawiązywać do miejsca, wydarzeń kulturalnych. Ponadto, uważali, że liczbę odwiedzających/popyt będzie determinować jakość oferty, jej

⁷ Wywiad z mieszkańcami, IB IPC 2025

tematyka, a także wnętrze budynku (jego estetyka i obecność standardów związanych z dostępnością miejsca).

WNIOSKI Z BADAŃ ILOŚCIOWYCH

Zgodnie z przyjętą metodologią wśród mieszkańców przeprowadzono także badanie terenowe (ilościowe) techniką wywiadu kwestionariuszowego PAPI (ang. Paper&Pen Personal Interview) oraz techniką wywiadu kwestionariuszowego wspomaganego komputerowo CAWI (ang. Computer Assisted Web Interview). Badanych zapewniono o anonimowości udzielanych odpowiedzi. Łącznie zebrano 50 ankiet.

Należy zauważyć, że 40,0% badanych regularnie korzysta z oferty kulturalnej w miejscu swojego zamieszkania (raz lub kilka razy w miesiącu). Najczęściej odwiedzają kina, obiekty zabytkowe, centra, domy, ośrodki kultury oraz ośrodki sportu, rekreacji. W celach kulturalnych 38,0% badanych wyjeżdża raz lub kilka razy w roku. Zaś 34,0% raz lub kilka razy w miesiącu.

Należy zauważyć, że ponad 1/5 ankietowanych odwiedza Pałac Marianny przynajmniej raz w miesiącu, a pozostałe osoby rzadziej odwiedzają instytucję. O wydarzeniach i imprezach organizowanych przez obiekt badani najczęściej dowiadują się ze strony internetowej Miejskiego Centrum Kultury (48,8%), kolejno z social mediów (46,0%), od rodziny i znajomych (24,0%) oraz z plakatów (20,0%). Większość badanych wysoko ocenia wydarzenia organizowane przez instytucję (84% - suma wskazań „bardzo mi się podobało oraz „raczej mi się podobało”). Wśród uzasadnień swojej oceny badani wskazywali na aspekty/wydarzenia tj.:

- dobra organizacja wydarzeń/ zajęć/ warsztatów/ zwiedzania;
- zaangażowanie i profesjonalizm pracowników;
- zaangażowanie i profesjonalizm przewodników;
- atrakcyjne tematy/ treści wydarzeń (np. warsztaty zielarskie czy kaligrafii gotyckiej);
- wysoka jakość obsługi;
- wydarzenia dopasowane do odbiorców;
- atrakcyjne otoczenie Pałacu/ dostęp do malowniczych terenów zielonych.

Planowana modernizacja obiektu, w szczególności remont konserwatorki, udostępnienie dawnych pomieszczeń pałacowych dla celów edukacyjno-wystawienniczych, udostępnienie i przystosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych pozwolą prowadzić aktualne działania w lepszej jakościowo formule oraz co najważniejsze rozszerzyć działalność o nowe, dotychczas nieprowadzone formy wydarzeń kulturalno-edukacyjnych. W związku z tym, uczestników badania postanowiono zapytać o ich indywidualne preferencje dotyczące inicjatyw, które cieszyłyby się w ich opinii największą popularnością. Respondenci mieli zaznaczyć, na ile prawdopodobne jest, że skorzystaliby sami lub z kimś z rodziny/znajomych z nowej oferty. Dla badanych najbardziej interesującymi okazały się

cykl koncertów muzyki klasycznej i filmowej (88,0% - suma odpowiedzi „raczej prawdopodobne” oraz „bardzo prawdopodobne”), spektakle plenerowe i w przestrzeniach pałacowych (86,0%) oraz wystawy czasowe - prezentacja sztuki współczesnej, fotografii, historii regionu lub tematyki pałacowej (82,0%).

Zaś najmniejszym zainteresowaniem (co wynika z ich specyfiki, a konkretnie, ukierunkowana na konkretnego odbiorcę) cieszyłyby się zajęcia dla dzieci i młodzieży: nauka manier, tańców klasycznych i etykiety (suma wskazań odpowiedzi „mało prawdopodobne” oraz „w ogóle nieprawdopodobne” wynosiła 48%).

Tabela 1. Ocena zainteresowania nową ofertą Pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim, N=50, %

Rodzaj wydarzenia	W ogóle nieprawdopodobne	Mało prawdopodobne	Raczej prawdopodobne	Bardzo prawdopodobne
Targi lokalnych produktów i rękodzieła oraz towarzyszące im wydarzenia kulturalne, m.in. tj.: warsztaty rzemieślnicze i artystyczne, degustacje kuchni regionalnej czy animacje tematyczne dla dzieci	10,0%	24,0%	34,0%	32,0%
Organizacja tematycznych weekendów z udziałem lokalnych przewodników i rękodzielników	8,0%	18,0%	48,0%	26,0%
Pałacowe wieczory kulturalne z udziałem lokalnych artystów	8,0%	16,0%	38,0%	38,0%
Zajęcia z przewodnikiem po pałacu	6,0%	14,0%	48,0%	32,0%
Spacery edukacyjne po okolicy	8,0%	22,0%	38,0%	32,0%
Zajęcia o dolnośląskich zwyczajach, obrzędach i tradycjach	8,0%	20,0%	40,0%	32,0%
Praktyczne warsztaty prowadzone przez lokalnych rzemieślników	8,0%	24,0%	34,0%	34,0%
Cykl kameralnych spotkań/ prelekcji z lokalnymi historykami, pasjonatami, artystami, seniorami	14,0%	28,0%	30,0%	28,0%
Tematyczne wydarzenia dotyczące ginących zawodów	14,0%	30,0%	36,0%	20,0%
Zajęcia dla dzieci i młodzieży: nauka manier, tańców klasycznych i etykiety	18,0%	30,0%	22,0%	30,0%
Letni cykl wydarzeń plenerowych (koncerty, przedstawienia teatralne, wystawy malarstwa i fotografii na terenie pałacowych ogrodów)	2,0%	22,0%	26,0%	52,0%
Wystawy i spotkania autorskie z malarzami, rzeźbiarzami, fotografami, pisarzami	6,0%	18,0%	36,0%	40,0%
Spektakle oparte na historiach z życia Marianny lub legendach dolnośląskich – w formie teatru cieni, kukiełek lub marionetek dla dzieci i dorosłych	8,0%	18,0%	46,0%	28,0%
Twórcze zajęcia dla dzieci i młodzieży podczas przerw szkolnych – rysunek, fotografia, malowanie na szkło, tworzenie komiksów o historii pałacu	24,0%	6,0%	34,0%	36,0%
Cykl koncertów muzyki klasycznej i filmowej	6,0%	6,0%	30,0%	58,0%
Spektakle plenerowe i w przestrzeniach pałacowych	4,0%	10,0%	26,0%	60,0%
Wystawy czasowe - prezentacja sztuki współczesnej, fotografii, historii regionu lub tematyki pałacowej	8,0%	10,0%	36,0%	46,0%

Zwiedzanie pałacu online (wirtualny spacer 3D)	12,0%	8,0%	34,0%	46,0%
--	-------	------	-------	-------

Źródło: badanie własne IB IPC

W ostatnim pytaniu przewidzianym w kwestionariuszu ankiety respondenci pytani byli o to, jakie dodatkowe zmiany i propozycje kulturalne wprowadziliby do oferty mając na uwadze dodatkowe możliwości wynikające z modernizacji przestrzeni budynku Pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim. Do najważniejszych wskazań należy zaliczyć:

- kameralne koncerty;
- organizacja balów charytatywnych;
- organizacja turniejów/festiwali rycerskich;
- nocne zwiedzanie pałacu w formie przebieranej atrakcji;
- przegląd zespołów teatralnych w Pałacu i ogrodach pałacowych;
- rajd śladami Marianny;
- spotkania z postaciami ze świata kultury i sztuki;
- warsztaty z zakresu tworzenia biżuterii, kosmetyków, mydeł, świec, projektowania strojów/ mody;
- możliwość zakupu produktów lokalnych;
- zwiedzanie niedostępnych części Pałacu;
- organizacja wydarzeń plenerowych;
- spotkania połączone z degustacją lokalnych produktów;
- otwarcie restauracji z daniami inspirowanymi historią/ lokalnymi tradycjami.

PROPONOWANE ZMIANY WYNIKAJĄCE Z PROCESU KONSULTACYJNEGO

Poza zakresem prac, który został przedstawiony uczestnikom w ramach planowanego projektu inwestycyjnego oraz propozycji nowej oferty kulturalno-edukacyjnej, podczas dyskusji zidentyfikowano zmiany, które pomogłyby rozszerzyć oraz wzmocnić przyszłą inwestycję.

Należy jednak podkreślić, że w opinii badanych zakres rzeczowy inwestycji jest zdecydowanie szeroki i kompleksowy, a zatem wszystkie przewidziane w projekcie działania zostały uznane za ważne i potrzebne.

ROZWIĄZANIA TECHNICZNO-INFRASTRUKTURALNE:

- wyposażenie nowych przestrzeni w wysokiej jakości sprzęt oraz dostosowanie budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami;
- zapewnienie dojazdu do obiektu dla osób ze specjalnymi potrzebami;
- wyposażenia w sprzęt do transmisji i realizacji oferty kulturalnej online;
- udostępnienie nowych przestrzeni do prowadzenia zajęć i organizacji wydarzeń;
- udostępnienie restauracji na terenie obiektu.

OFERTA KULTURALNO – EDUKACYJNA

- zajęcia łączące pokolenia, budujące dialog międzypokoleniowy;
- nawiązywanie do lokalnych tradycji i dziedzictwa kulturowego;
- rozszerzenie tematyki warsztatów;
- stworzenie jednego, unikalnego cyklicznego wydarzenia wyróżniającego się na tle innych dostępnych w regionie, które będzie przyciągać odwiedzających z całego województwa i województw ościennych.

ZAKRES PROMOCJI I WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI

- współpraca z możliwie szerokim otoczeniem zewnętrznym, w tym: między innymi z: ośrodkami kultury; szkołami (także z innych ośrodków miejskich), biznesem, innymi okolicznymi zabytkami, artystami, twórcami.
- aktywizacja społeczności lokalnej, pozyskania wolontariuszy do przygotowywania i organizacji różnorodnych wydarzeń kulturalnych, turystycznych, edukacyjnych;
- uatrakcyjnienie treści promocyjnych, przeprowadzenie segmentacji odbiorców i opracowanie strategii dopasowanej do każdej z wyodrębnionych grup odbiorców.

PODSUMOWANIE

Modernizacja Pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim to ambitny i kompleksowy projekt, który ma na celu nie tylko odnowienie zabytkowego obiektu, ale także uczynienie go bardziej dostępnym, atrakcyjnym i funkcjonalnym miejscem dla turystów oraz lokalnej społeczności. Wprowadzenie nowoczesnych technologii, poprawa infrastruktury, rozwój oferty kulturalnej i edukacyjnej oraz działania na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami stanowią fundamenty tej inicjatywy. Jednocześnie kluczowe będzie skuteczne zarządzanie promocją i komunikacją, aby maksymalnie wykorzystać potencjał Pałacu i przyciągnąć różnorodne grupy odbiorców. Realizacja tych założeń może znacząco przyczynić się do rozwoju turystyki i życia kulturalnego w regionie, a także wzmocnić więzi społeczne i poczucie wspólnoty mieszkańców Kamieńca Ząbkowickiego.

Niniejszy raport stanowi ważne źródło wiedzy nt. preferencji i oczekiwań odbiorców oferty turystycznej, kulturalnej i edukacyjnej Pałacu Marianny Orańskiej, a także potwierdza potrzebę wprowadzenia zmian, które mogą pozytywnie zmienić oblicze ceniowej instytucji kultury. Udało się osiągnąć cel konsultacji społecznych, które zakładały zaangażowanie społeczności, obywateli, organizacji pozarządowych i innych interesariuszy w proces podejmowania decyzji dotyczących przyszłego kształtu instytucji. Co więcej, konsultacje społeczne przyczyniły się do zwiększenia akceptacji społecznej dla podejmowanych decyzji.

Szczegółowo omówione usprawnienia i propozycje wynikały z głębokiego przekonania rozmówców, że ich wprowadzenie znacząco przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności instytucji kultury. Do najważniejszych wniosków wynikających z analizy materiału empirycznego należy zaliczyć:

1. Pałac Marianny Orańskiej w Kamieńcu Ząbkowickim posiada niewykorzystany potencjał przestrzenny, bowiem część Pałacu jest nieodstępna dla odwiedzających, co stanowi ograniczenie dla dalszego rozwoju instytucji.
2. Obiekt nie spełnia wymogów dostępności architektonicznej, cyfrowej, komunikacyjno-informacyjnej, społecznej i ekonomicznej.
3. Uczestnicy konsultacji akcentowali, że nowe przestrzenie do prowadzenia zajęć/ warsztatów powinny być wyposażone w wysokiej jakości sprzęt oraz dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
4. Nowa oferta kulturalna i edukacyjna postrzegana była jako zdecydowanie atrakcyjna oraz przyciągająca różne grupy odbiorców, w tym turystów. Zdaniem uczestników konsultacji obiekt, by mógł się rozwijać i zyskać potencjał ponadregionalny, powinien wyróżniać się na tle konkurencji. Jednym z takich wyróżników może być jedno, unikalne wydarzenie, które będzie

przyciągać mieszkańców nie tylko gminy Kamieniec Ząbkowicki, ale także innych regionów, również województw ościennych.

5. Z największym zainteresowaniem uczestników spotkania spotkały się następujące propozycje w ofercie: cykl koncertów muzyki klasycznej i filmowej, spektakle plenerowe i w przestrzeniach pałacowych oraz wystawy czasowe - prezentacja sztuki współczesnej, fotografii, historii regionu lub tematyki pałacowej.
6. Niezbędnym elementem wzbogacającym ofertę – w opinii mieszkańców – jest współpraca z innymi instytucjami/ podmiotami, organizacjami (także zagranicznymi), dzięki którym instytucja będzie miała szansę na rozszerzenie i uatrakcyjnienie repertuaru działań/ oferty zarówno dla lokalnej społeczności, jak i dla turystów.
7. W kontekście promocji sygnalizowano potrzebę ustalenia grup docelowych i dopasowania do nich stylów komunikacji. Polecano wykorzystywanie zarówno kanałów komunikacji online (strona internetowa, social media, mailing, płatne reklamy), jak i offline (plakaty, ulotki, dedykowane gabloty, informacje w szkołach, domach kultury, zaproszenia, patronaty medialne, tj. radio, prasa, banery w przestrzeni miejskiej).

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1. Konsultacje społeczne w Kamieńcu Ząbkowickim – zdjęcia

Załącznik nr 2. Lista obecności

Lista Obecności

Konsultacje społeczne dotyczące projektu przebudowy i remontu pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Żąbkowskim wraz z udostępnieniem obiektu dla osób niepełnosprawnych dla potrzeb kulturalno-edukacyjnych w ramach zadania pn.: „Rewaloryzacja dla potrzeb kulturalno-edukacyjnych zdegradowanych i niedostępnych części pomnika historii pałacu Marianny Orańskiej w Kamieńcu Żąbkowskim”, które odbędą się w dniu 15.07.2025 r. w kościele poewangelickim (Kamieniec Żąbkowski, ul. Zamkowa 6).

Lp.	Imię	Nazwisko	Kogo reprezentuję (np. mieszkaniec, organizacja pozarządowa, osoby z niepełnosprawnościami, asystent OzN, fundacja, placówka edukacyjna, przedsiębiorca, stowarzyszenie itp.)	Podpis
1	LIDIA	NIŚWIENSKA	URZĄD MIEJSKI	<i>[Signature]</i>
2	MARTA	SYPOSZ	URZĄD MIEJSKI	<i>[Signature]</i>
3	ANNA	KLAK	PALAC	<i>[Signature]</i>
4	Sylwia	Kouda	Burmistrz	<i>[Signature]</i>
5	Katarzyna	Dobry	PALAC	<i>[Signature]</i>
6	Magdalena	Świątek	Pałac	<i>[Signature]</i>
7	MARIOLA	KLIMEK	KGW SŁAWĘCIN	<i>[Signature]</i>
8	DOMINIKA	KLIMEK	KGW SŁAWĘCIN	<i>[Signature]</i>
9	EMILIA	CIERMAŃSKA	PALAC	<i>[Signature]</i>
10	HITOLD	NIŚNIEJSKI	MIESZKANIEC	<i>[Signature]</i>
11	Simon	Sypom	muzeonowiec	<i>[Signature]</i>
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				